

Beleid rond hergebruik van auteursrechtelijk beschermde werken in het onderwijs.

1.1 Achtergrond.

In het onderwijs aan universiteiten wordt veel gebruik gemaakt van wetenschappelijke literatuur en andere onderwijsmaterialen zoals afbeeldingen. Een groot deel van dit materiaal is auteursrechtelijk beschermd. Artikel 25 van de Auteurswet stelt dat het beschikbaar stellen in een papieren reader of opname van een PDF bestand in een elektronische leeromgeving van auteursrechtelijk beschermde werken is toegestaan als daarvoor aan de auteursrechthebbende een billijke vergoeding wordt betaald. Het innen van deze vergoedingen bij de Nederlandse universiteiten gebeurt door de Uitgeversorganisatie voor Onderwijslicenties (Stichting UvO).

1.1.1 Afkoop via de Easy Access Regeling naast afdracht over lange overnames.

Voor de jaren 2017 tot en met 2020 hebben VSNU en Stichting UvO een overeenkomst op hoofdlijnen gesloten over de afkoop van korte en middellange auteursrechtelijk beschermde overnames. Deze overeenkomst is onder dezelfde voorwaarden verlengd t/m december 2022. Het betreft hierbij zowel papieren als digitale overnames. In deze overeenkomst is afgesproken dat de Nederlandse universiteiten k€ 3.600 per jaar betalen voor het hergebruik van deze korte en middellange overnames. Dit bedrag wordt jaarlijks doorberekend aan de Nederlandse universiteiten.

Lange overnames die niet binnen de Easy Access Regeling vallen, moeten apart aan Stichting UvO worden gemeld en betaald.

1.1.2 Inzage in daadwerkelijk hergebruik RUG in 2020/2021.

Na afloop van de huidige overeenkomst wordt er in 2022 over een nieuwe Easy Access Regeling onderhandeld.

Binnen de huidige overeenkomst is afgesproken dat alle Nederlandse universiteiten Stichting UvO inzage zullen geven in hun huidige hergebruik op papier en digitaal. In 2021 heeft de RUG Stichting UvO inzage gegeven in haar hergebruik over 2020.

De Nederlandse universiteiten streven naar het minimaliseren van overnames waarvoor een vergoeding betaald moet worden om zo de hoogte van het afkoopbedrag voor de komende periode omlaag te kunnen brengen.

1.2 Doelen RUG-beleid rond hergebruik.

Om de afdrachten voor overnames in het onderwijs terug te brengen tot het hoogstnoodzakelijke hanteert de RUG een beleid dat de volgende doelstellingen kent:

1. vergroting van kennis en bewustzijn van regels rond hergebruik en de daarmee gemoeide kosten bij bestuurders, docenten en ondersteuners;
2. beperking van onnodige overnamekosten zonder kwaliteitsverlies van het onderwijs;
3. inzicht in de omvang van het auteursrechtelijk beschermd hergebruik ten behoeve van het onderwijs.

1.3 Beleidsuitgangspunten.

Het hergebruikbeleid van de RUG kent de volgende uitgangspunten:

1. eenzelfde beleid voor alle faculteiten;
2. uitvoeren van dat beleid door de besturen van de betreffende faculteiten;
3. het hergebruik wordt door middel van steekproeven per faculteit in kaart gebracht en besproken met het faculteitsbestuur of een vertegenwoordiger hiervan. Op lange overnames worden 100% controles toegepast.

1.4 Invulling.

Het terugdringen van het aantal onnodige overnames berust op twee principes:

1. het opnemen van links naar digitaal beschikbare onderwijsmaterialen op de site van de uitgevers of elders legaal beschikbaar (aangezien het linken naar informatie op deze sites niet geldt als overname, maar opname in een reader of in de ELO wel);
2. het gebruik van onderwijsmaterialen, hieronder vallen ook de afbeeldingen die gebruikt worden in PowerPoints, die Open Access of via Open Educational Resources (OER) beschikbaar zijn.

Materiaal waarnaar niet gelinkt kan worden, dient opgenomen te worden in een papieren/digitale reader in het readerportal, zodat de kosten daarvoor kunnen worden doorberekend aan de studenten die het betreffende college volgen.

Indien docenten toestemming van de auteursrechthebbende hebben om het materiaal zonder meerkosten beschikbaar te stellen in Nestor/Brightspace, dient de docent het PDF-bestand op Nestor/Brightspace te voorzien van bronvermelding en contact op te nemen met het Auteursrechten Informatiepunt (copyright@rug.nl)

Opname van PDF-bestanden in (peer) feedbacksystemen zoals Perusall is onontkoombaar en noodzakelijk vanwege de onderwijskundige meerwaarde van de inzet van deze systemen. Bij deze systemen wordt om de kosten van overnames terug te dringen nu al gekeken of het materiaal dat wordt gebruikt vrijgesteld is van afdracht of onder de Easy Access regeling valt. Overnames die niet aan deze criteria voldoen worden bij hoge uitzondering opgenomen.

1.5 Ondersteuning.

Om dit beleid succesvol te laten zijn, wordt de volgende ondersteuning ingericht:

1. het Auteursrechten Informatiepunt bij de Universiteitsbibliotheek. Hier wordt actief voorlichting gegeven over het beleid en advies gegeven over auteursrechtelijk beschermd materiaal in het onderwijs. In het bijbehorende webportal is alle informatie te vinden over het juist gebruik van dit materiaal;
2. monitoring van hergebruik in Nestor/Brightspace door steekproeven en terugkoppeling aan faculteitsbesturen of facultaire contactpersonen over geconstateerde overnames in Nestor/Brightspace door het Auteursrechten Informatiepunt.